

U E R U N H U B

իչ պառ. ԲՆՏճՈՒՍՅՐ Զափառի, Տէր Տաթևի մա-
ման երթելի հիւնէնք պէջելէ շէնուտի, սպիլե-
լիւնէր Բուզնդաթի նէշր օրտաճաղը արը :
Սէնէնի ին գէշ էն Բուզնաման ին 150 ղըշ.
Այլ թր սյուգը գէշալիք 80 »
Իւշ սյուգը գէշալիք 45 »
ԲՆՏՃՈՒՍՅՐ Զօնտիւնի 40 ղէ Բուզնաման 20 ղրդ.
Տաշ րայսի ին պէՏի նուսթրօտաւ ժողովախնէ
ճաշէ ին սյ ընաճաղ ր Խառնիթէն պէյաճ օրտաւնէ

W. S. H. W.

իշանաթըն պէհէն սըրսը պին տէֆաւը Է ԶԲԷ.
 իբի տէֆա իշխն պէհէն տէֆաւըն . . 2 Պ
 իշ տէֆա իշ իան պէհէն տէֆաւըն . . 1/2 Պ
 իւշ տէֆաթոս զ խոտ յօան , վէ զպէթ ուզոն
 իշանաթ իշխն սըրսըն բազարը օլոնուր :
 Տաւ բալաթոս իշխն իմբօրտի վէ իշանաթըն
 բալթի մտարթիլէրն , կէմտերնիլն իղերինն
 օլոնուր . պո մաշալտն պէյան օլոնուր :

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՊԵԼԷՏԻՅԷ, ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՎԷ ՄԷՎԱՏԸ ԴԱՓԻԱՅԸ ՄԱՅԻՐԷՅԷ ՄԻՒԹԱՆԼԻԳ ԴԱԶԷԹԱ

ԱՍԻԹԱՆԷ 11 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

ԵԱՆՂԸԼՄԱՄԱԶԼԸԳՒ ՄԷՍԵԼԷՍԻ

[illegible]

Պուհալտէ, տէմէք օլուք քի, Եսապը մէտէլէճէ տէքքեար օլան միւլքիւլթ հալլ օլամայըլ, եհնէ քէլէ վէլ մէճհուլիյէթ հալինտէ պալդալտը :

Յիւլ հազդեղ-ա, Բաբա եաղըլմազ տըր տէմէքտէն նէ՝ աղնայըլըր ։ է-յէր, պու եաղըլմամազըլըդ եալը-նըզ քէնտի պաշընա վէ իսթէտլէի կի-պի վէրտլէի դարարլարա մախսուս օլանագ իսէ, տէմէք օլուր քի պու պապտէ եաղըլմազ վէ միւսթա-գիւլ հաքիմ եալընըզ քէնտի շախտը տըր, վէ պէօյէնճէ Բաբա հազըրէթիքի վէ շախտէն վէ միւսթագիւլէն հէր գալըլ ու ֆիիլիման եաղըլմազ տըր, վէ պու եաղըլմամազըլըրն տա հաքի-մի միւսթագիւլըլ իսի քէնտիսի օլույօր ։ Պու հպտէ նէ՞ ին Բաբայա գաթիէն վէ շախտէն վէ միւսթագիւլէն եաղըլ-մազ տէնիլմէքտէն իհթիրազ օլու-նուպ, պու կիպի թապիրաթլարը մէյտանը միւզաքէրէտէն տէֆիթ տիլէր, եա տա իսէյօրլըր ։ Տէմէք օ-լուր քի օ իւշ լուգէթի գալըլըլմազ-րի առում ալտաթմազ իշին տիր, է իւնքի թագօրիւր պիր տէյիլ իսէ, իշճէ ֆիքիր օ տուր ։

Եօգ էյէր քի Բաբանըն եաղըլ-մամազըլըլըրն տան պահա իտէրէք, հլյէթի քիւլիս իլէ պէրապէր տին ու ախլազա տայիր թալիմաթլարտա եաղըլմազ օլտուգունու աղնաթմագ իսէ, պունուն հիշ լիւզ իւմիւ եօգ տուր . պու կիպի պիր սահիշ իկէ զա-թէն հէր իրիթթիկյան իթիդատ իտիպ, իէվմլէ տախի իգրար իսէյօր, տէ-յէրէք, “ հաւառումըր ’ի մի միայն, կաթող իկէ, առաքերական սուրբ ե-կեղեցի ” ։

Պիղըէր Բաբանըն հիյէթի քիլի-
տէճէ օլան ըլիյասէթինի ինքեւա իւ-
տանէլըտէն տէյիլ իզ, ֆազաթ Բաբա
տէմէք տէ, պիւթիւն հիյէթի քիլի-
տէ տէմէք վէ քիլիտէյէ իման կէթի-
րիլիզ տէմէք, բաբայա իման կէթի-
րիլիզ տէմէք օլտուրունու տա ապլա
դապուլ իտէմէյիզ, վէ պու կիպի
իթիգաթա դահպալ օլանէլըր տալի
տէյիլ Գաթօլիք, իլլա իրիտթիյան
պիլէ աոտա իտէմէյիզ Զիւնքի քիլի-
տէ լուղէթինին մանասը ճէմիի տիր,
եանի պիր հիյէթ իսմի տիր, պիր
ֆէրտի վահիտէ ապլ քիլիտէ տէնիլէ-
մէզ, նէ տէ պիր շախս քէնտի պա-
շընա եալընըզ քիլիտէ հիյէթի թէշ-
քիլիտէպիլիւր Զիւնքի պու քիլիտէ
տայիմա «կաթոզիկէ, առաքըրլական,
միմիայն վէ սուրբ», օլանազ տըր Զի-
յէթի քիլիտէյիլ պէր թարաֆ իտէ
րէք, Բաբայա եալընըզ քէնտի պաշը-
նա եազ ըմաղ տա պըրոզտազ, սա-
լա, «ընզ բանալական, առաքըրլական,
միմիայն և սուրբ եկիղեցի», օլամազ
վէ տէնիլէմէզ :

Իւլ թրամօնթէնդէր իսէ , իքիսէ

պիտոտէ պիղէ շու միւշքիւաթը կէօս-
թէրիւէր, քի նաաւը օլուր, քի պիր
եաղըրլազ հիլէթին եաղըրըր լէ-
յիսի օլտուն, վէ նիճէ պիր եաղըր-
մազ ի խճուս, եաղըրըր պիր պա-
շըր թէհամիւլ իտէպիւլիը :

Պիղ պու միւշքիւթաթարբնը շու սուրէթէլ գօլպաճա հալլ իտէրիդ ։ էվլ վէթ, այրը այրը միւթապա իտէրէք, էօյլէ պիր շիրքին հէյեթէթի քիմաէ գապուլ իթմէզ վէ ինանմաղ, պիր իք-տէ, հէր քէս գապուլ իտէր, եանթ Բարա հաղրէթէթի բըլիւն իլէ պիլ իթմիթիպօդ եաղըրլմաղ աղը, տէյիլ շալսաէն, իլլա հէյեթէթին աղընա թէվֆիդան հարաքէթ իյէտսյի վէ սահիհլ իյէ մէպնի ֆէթվա վէրսիյի հալտէ, աէմէք իսթէրիդ քի, նէ գէման Բարա հաղրէթէթի ինհիլ շէրիֆէ, վէ քիլ իսնինն ալէսաթ իյէ լէթսլ իմաթընա (աւանդուլիւն), վէ Աղիդ փէտէրլէթին թապալտմաթընա միւթապօդ օլարազ, ումում հէյեթէթի քիլիսն իլէ պիլ միւղաքէրէ վէ պիլ իթմիթիպօ, պիր գարար վէրբը եա պիր ֆէթվա նէշր իտէր իսն, օ գարար վէ ֆէթվա մաղպուլ վէ միւթէպէր, վէ սէհվ ու խաթմատան արի տիր ։ Պունա քիմաէ պիր շէյտէմէզ, չիւնքի սրթաթը մէմուր իյէթիլ տաթիլ ինաէ վէ Նիղամ ու գանունա մուվթիթ սուրէթտէ օլարազ հարաքէթ վէ սահիհլ իկի թասաթիվ վէ իրան իթմիշ օլուր, պու հալտէ եանըրլմա մաղլըզ շախսընա վէ էֆքեաղըր մալա

սուռէսինէ ալիտ վէ շամիլ օլմազ, նէ տէ էպէտօի պիր սահճիհէլիի համիլ օլտն դարար ու ֆէթօվանըն միւհճիտի քէնարիսի օլմուշ օլուր : Սահճիհէլիք Ալ-լահտան ետլընրզ սուտուր խոթի, վէ պուռնա տա իհ'ան (Սատուածոյնու յոյսնու)լիւն) տէնիլիք : Պուռնուն միւհճիտի ճէնապը հաղզի, համիլի ինճիլի շէրիֆ վէ աղիզ քիթապլար, մուհաֆրզը քիլիսէ հէյէթի, սահճիհէլիք սաղլու մանէպը վէրէյիքի Ս. Հայ-րապետէր տիր : Պուռնարըն խիլաֆըն տա նէ էյի պիր շէյ իճան օլապիլիք : նէ պիր կէճնա թէպէտտիւլթօ դա պուլ օլուռուր, վէ նէ տալի քէյիքէ մայէշ հարաքէթ վէ մուամէլէյէ ճէ-վաղ վէ մէսաղ վէրիլէպիլիք : Պու իթիգատ օլէ ախլաֆ պահաը, ումում հէյէթիթի քիլիսէ նէզալնաէ պիր էմանէթուլլահ հիւքմիւնաէ ալր, էմանէթի հէյէթիթի աղիյէսինճէ մուհաֆագա վէ իպդա իյէմէք պաշլա պիր շէյ ալր, թէպէտիլ ու լաղընիլ իթմէք, վէ տահա ֆէհսաը սուի իս-թիլմալ իյէ ֆէսիս ու իլզա իթմէյէ սէյահիլթիթի քեմալլիք մօր սէյէրէք

պիր թագւոմ ի իսթիլափաթա գալ-
գըշմադ պաշգա շէյ տիր ։ Բկյասթ
հուգուգու վէ հիւքիւմէթի բուհանի-
յէ, վէ Բարալըգ սըֆաթընընէմրի իս-
լահաթտան պաշգա պիր սէլահիյէթ,
պաշգա պիր մէգունիյէթ, պաշգա
պիր գուտրէթ վէ պաշգա պիր իս-
թիկլալիյէթ վէ հիւքիւմէթ տուր,
“ իշխանութիւն իշխենէ և ոչ ի քա-
կեն ” պու տուր Ալլահըն էմրի, պու
տուր քիլիսէնին գապուլ վէ իծրա կյ-
լէտիյի, պու տուր Բարալարըն վա-
զիֆէյի բէսմիյէ վէ մուգատտէսէսի ։
Շախտէն եանըւմամազլըգ իհտապը
վէ հըրսը շան վէ ազամէթ, վէ հիւք-
միւ գարապուշի իլէ հուգուգու կա-
թալի, վէ հաքիւմ նէ տէրսէ շէրաաթ
օ տուր կիպի իտաալար, սէլահի-
յէթ վէ ինգամ վէ գանուն վէ նուսու-
հիւքմիւնտէ տէյիլ տիրէր, քի հէր
քէս քէօր քէօրունա թէպլիմ օլմայա
վէ գապուլ իթմէյէ մէհպուր օլտուն ։
վէլ հասըլ Բարալըգ սըֆաթընտա,
պիղիմ կէօրտիլիւմիւզ վէ բայէթ
իտէհէյիւրիզ շէյլէր, հիւքիւմէթի մէշ-
բուա տայրէսինտէ նիղամ վէ գանուն
վէ իսլահաթ տէրպլէրի տիր, եանըլ-
մամազլըգ, վէ իսթիկլալիյէթ վէ
տայըլ պու կիպի պաթըրլէթի, տին ու
մէշէհպ մադապընտա գապուլ իտէմէ-
յիլ ։

վէ տահա աչող ընը սէօյլէմէք ի
չին, էօյլէ Սէտա զաղէթասը կիպի
Թարանին պիր շախաւնա պիր գաչ
բարշա սըֆաթլար կիլտիրիպ, եա
խօտ տահա սոջ ղուսու փախալարը
բարլայարազ, իրատէյի ճիւղէյետի
իւէ խաթն խոէր, ֆազաթմ ֆիքրի
եալ ընըղ եաղնըշ իթմէղ կիպի թէզ-
վիրանը թէէվ իլաթլարա թէպլոմ օ-
վանայըզ : Պիր ինսանն քէնտի ֆիքր
ու իրատէթի արասննա օլան ֆէրզ
էօյլէ պիր ճիւղի շէյ տիր քի, հէմէն
պիրիպիրնատէն թէֆրիղլէրի մուամէ-
լէն միւմքին օլամաղ, վէ եքսէրի ի-
րատէթին ֆէնա վէ եօյսուզ արզ իւ-
լէրի վէ խալլարէ սըր քի ֆիքրէ
թէէսիր վէ զաղէպէ խոպ, էյէյի
քէօթիյիլ պիրիպիրնատէն ֆազդ ու
թէմէհըղ իթմէյ վէ օլ վէճճ իյէ հա-
րէքէթտէ պուլունմայա վազըթ վէ
մէճաղ պըրազմաղ : Ֆիքրի, իրատէթ
վէ մուամէլէ ինսանի օլտուդտան սոզ-
րա, քեաֆֆէսի պիրիքտէ վէ հէր
պիրի պըրը պըրը օլարադ տախի սէհվ
ու խաթպայա միւսպէէլա սըրլար : Պու
խուսուստա հէր սէհվ ու խաթպտան
քիւլլէյէն արի պէրի օլան պիր եա-
լընըղ ճէնապի հազդ սըր, վէ էյէր
տին ու ախազդ մատտէլէրին թալ իմ
իթմէքտէ քիլ իոնյէտէ պիր սոլըրու

տէրս վերմէք իմթիւնդ ի հասն օլունմուշ տէնիլ իյօր իսէ, երին օ տա ճէնապի Հագգըն խաստէթէն պիւր լուծֆ ու ի հասնը սայէսինտէ տիւր, պիւր առաժա մախսուս տէյիլ քի իղ հարը թէքէպիւրը զըմնընտա պու վէսիլէ իլէ գուրուլուպ, հէր շէյի էօհտէյի իսթիլլուլլէթինէ կէլիլէ պիւրին « Տիրելլի վ ի հակապ, և չըլ լինիլլի օրինակ հօտին, և զի եկե զեցին շինուլթիւն առնուցու » նա սըլ քի աղիլ քիթապլար մաթլուպ իտէրլէր :

Պու պապտէ մէմուլ իտէրիլ քի, լլէտա զագէթաւ տախի աղլընը պա շընա թօրլայլա, իսլահ օլմայա տըգ գաթ իտէր : իշ պու մէմուլ իմիլլ քէք սարլըղ տա տէյիլ տիւր, շիւնք շիմ տիլէտէկին « Բաբա նէ տէրսէ, շէրա աթ օ տուր, Բաբա շախտէն եանըլմաղ սըր, լայէթիլ տիւր, հագգ վէ հու գուգ վար տէրսէ, հագգ վէ հու գուգ վ ի հէնտէ կէլիլ, մուլայիլիլի տէրսէ, անինտէ լաղ վ վէ հիշ օլուր » տէյիլ իտաւա իտէր իքէն, շիմիլքի հալտէ պու եանըլմաղլըլըն պա ընը պիւր բարյա էնտիլէրէք, վէ իշ պու խասիլթիլ Բաբանըն իրատէթին տէն ալարագ, եալընը քիթիլինէ միւնհասըր իթմէյէ գարար վէրմէքլէ իքթիֆա իտէյօր : Պագալըմ քի պիւ չարէ իլէրուտէ պու կիպի պիւր խա սիլթիլ նէ վէճէ իլէ Բաբանըն քիթ ըրինաէն տախի մահ վ իթմէյէ պա լայլա, պու կիպի խայալաթը թա ըրիֆ իտէպիլլէյէ թէքմիլ լուղէթ պու լապիլլէճէք տիւր : Շիմտիլլէ գատար պին տէֆա գուլլանտըղը լայէթիլ լիք լուղէթիլին իշինէ կէլմէտիլինի եէնիտէն եէնի հիսա իտէրէք, ճէր հիւն գարար վէրմէյէ, վէ « լայէլ լաթլըգ » տէմէյէ պաշլամըլ իսէ, շիւքէսիլ պիւր միւտտէթ սօղրա պուլտան տախի օսանըպ, իսթիլհասպ իլլէտիլի նէվիճատ գարարը լայըղը իւղրէ օղոյանըլընա թէֆհիմ իթ մէք իշիւն եէնի պիւր լուղէթ տահա իհտաւ վէ իսթիլմալ իթմէյէ մէճպուր օլաճաղընը կէօրէճէյիլ :

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՄԻԻԹԷՆԷՎԻԹԷ

Իշպու սալը կիւնիւ, մէճիլի Սըհհիլլէ թարաֆընտան նէշը օլունան նիլաժմաժէյէ նաղարէն, եէվիլ մէգ պուրտան իթիպարէն, մէճիլի մէգ քիւրուն վէրէճէյի բաթէնթալարըն պալլաժարնա « Տէր սաստէթտէ պա զը գօլէրա նիլանլէրի իվէ պու եիւղ տէն վէֆիլլաթ վուգույի միւշահատէ գըլընմագտա սըր » տէյիլ շէրհ վէ ըրլմէր գարարկիւր օլմուշ իտուկին տէն, իշպու մագալաթը հալիլ օլան բաթէնթալարը համիլ պիլ ճիւմէ եէլքէն վէ վաբօր սէֆինէլէրի մէմա լիքի Մահրուսէ լիմանըլընտան պիւ ըրինէ վ իւրուտ իլլէտիլլէրի վաղըթ, եօրճու վէ թայիֆէլէրի, օրանըն Սըհ հիլլէ թապիպի ճանիպիլտէն պիլ մու ալէնէ իշլէրինտէ խասթա վէ վէֆիլ յաթ վուգու պուլմամըլ իսէ, օլ կէ միւնի պիւր թէվգըֆ լաղըմ կէլէն բարթիլաղաթ իթմ գըլընմագա սըր :

— Հատէմէթօյ շըմէն տը ֆէր թա ըրիլինիլ իտարէսիլ թարաֆընտան ա մէլէյէ նիլաժմընտա ագճէ վէրլլմէ տիլլինտէն, իշլէրինի թաթիլ իլլէտիլլէրինի, վէ պու եիւղտէն պիւր տէ միւ նագաա գուհուրա կէլտիլինի ֆար տիւ Պօսֆօր եաղըյօր :

— Մէճիլի Սըհհիլլէ ճանիպիլ տէն նէշը օլունան իլաննամէյէ կէօ ը, պահրը Սէֆիտէ կիթմէք իւղրէ, Գարա տէնիլտէն պուլաշը բաթէն թա իլէ կէլէն պիլ ճիւմէ եէլքէն վէ

վաբօր սէֆինէլէրինի էնայիլ վ իւրուտէրինտէ պուլաշը պալմէթի օ լարաղ, սարը պայրագ քէշիտէ գըլընմըլ օլան նիկարագա լիմանընտա պիթթէվգըֆ, Սըհհիլլէ թապիպի մա ըրիֆէթի իլէ գիլըր օլունան սէֆայիլ տէրունիլտէն մէվճուտ թայիֆէ վէ եօրճուլար մուալէն, վէ բաթէնթա լար վիլէ իտիլաթիլտէն սօղրա, սէ ֆայիլին մէգըլլէրէյէ եօլ վէրլլէպիլէ ճէք, վէ պու կէմիլէր իշին Չանագ գալէսինէ միւվասէլէթլէրինտէ, թէք լար բաթէնթա իրպիսի լաղըմ կէլ մէյէճէք տիւր : Սէֆայիլին վարիտէ էկէր, լիմանը մէգըլլաթէ թէվգըֆ վէ մուալէնէ օլունմագ իսէ, օ մագալ լէ սէֆայիլին Չանագ գալէսինտէ թէվգըֆ իտիլէճէյիտէն, ճանիպի Սըհ հիլլէտէն օրատա պուլունան մէմուր պէր միւլալը մուհարէր, կէմիլլէրին եօրճու վէ թայիֆէլէրի իլէ, վէ բա թէնթա վէ էվրագը սայլիլէպիլ վ իլէ վէ մուալէնէ իտէճէք տիւր : Չիլըր օլունան նիկարագա լիմանընտա լի էնլիլ մուալէնէ թէվգըֆ իտիլին կէմիլլէր հարաքէթ իտէճէքլէրի վա զըթ, մուլալ իֆ հալպա թէնա տիլլէ իտիլլէր իսէ, շէքիլի վաբօր լարա բալլթ իլէ Չանագ գալէսինէ գատար կէօթիլլէրէճէք, վէ էնայիլ ըահտէ, ուսուլու թէհաֆիլլէր իլէն ինրասընա քէմալի իլէ ըիպէթ վէ տիլգաթ թէլ օլունմագա տիւր :

— Էունան հիւքիմէթի թարա ֆընտան Սթանալլուտէն կէլէն էմթաա վէ եօրճու իլին Բիլէտէ գարանթինա վաղ իլլէմիլ օլունմագա, Մար սիլէպա իլլէյէն Մէսաթըրի գուլ բանտար վաբօր, լիմանը մէգըլլէրէ եօրճու վէ եախօտ էմթաա կէօ թիլլէրմէյէճէյի իլան օլունմուր :

— Չապիլլէ նաղար թաատէթ լու Սամիլ բաշա հաղըթիլլէրի պա զը խուսուսաթըն թահգըգ վէ ին ըասը զըմնընտա պիլ ճիւմէ մէմու ըրին վէ քէթիլպէ վէ մապուրսինի է սամիսինի միւպէյիլ պիւր գըթա տէֆիլլէրին թանղիլինի էմի իլլէմիլ տիւր :

— Սալըն վիլպէթի ճէլիլէսի վալիսի սալըգ տէվլէթլու Սատը բաշա հաղըթիլլէրի, իշպու բէրէմ պէ կիւնիւ Տէր սաստէթէ միւվասէ լէթ իլլէմիլլէր տիւր :

Միւշարիլլէ հաղըթիլլէրինի Տէր սաստէթէ ճէլլ օլունմագա տէպէս Մալլիլլէ նաղարէլի զէմանընտա բու յէթ օլունման պաղը ումուր վէ խու սուսաթըն սիւպի իլին օլունմուր ըիվպէթ գըլընմագա տիւր :

— Չաթը հաղըթիլ Սատարէթ բէնահիլ թարաֆընտան ինրասընա հիմմէթ պուլլուտէն իսլահաթըն ճիւմ լէի ճէմիլլէպիլտէն օլմագ իւղրէ, քեաֆիլլէ մէհամը Սալթանաթը սէ նիլլէնի, մէճիլի իսասը իլիքէլապա միւղաթէրէ օլունմագա օլունմուր, վէ հէր պիւր տէֆա պիւր մապահաթը միւհիմմէ գուհուրսինտէ, մէճիլի վիւքէլա ճէմ իտիլլէրէք, սէրպէսթիլ թամմ իլլէ, իթայիլ ըէյ օլունմագա, վէ սայիլ ումուրու ճարիլլէ իլին վիւ քէլայի ֆիլիսամտէն հէր պիւր քէնտի թահթը մէսուլլիլլէթինտէ օլարաղ, միւսթաթիլլէն թէվպիլլէյէ մէճուլն պուլունտուլու, վէ պու ուսուլլին թէնհիլ վէ թէսիլի մէսալիհի միւհտ տի օլաճաղը ճիւլլէթլէ, շայանը թէ շէքըլար մէվաստէն պուլունտուլու լա թիւրքիլ զագէթաթ միւնտէրիճա թընտա տիւր :

— Միւլլէթիլլէպիլ Սմէրիլ հիւ քիւմէթիլլին Մալլիլլէ նաղըրը պու լունան զաթըն պու տէֆա նէշը իլ լէտիլլէր լարթթիլ օսուլունտան աղնաշըլ

սըլընա կէօրէ, Մ. Կրանթ, Սմէրիլ գա ճիւմհուրիլլէթի ըէյիլ օլալըտան պէրու, միլլէթ պօրճուլուն գըրգ պիւր միլիօն ինիլիլլէ լիւրալըգ մըգ տարընը թէնտիլլէ իթմիլ տիւր :

Պու եօլտա օլան պիւր հիւանիլ իտարէ, Էւրոպա թէվարիլլինտէ շիմ տիլլէ գատար կէօրիլլէմիլ օլուպ, ճիւմհուրիլլէթի միւշարիլլէյէնըն շիմ տիլլէ հալտէ տէյիլ տէօրթ եիւղ էլ լի ալթը միլիօն ինիլիլլէ լիւրալըն տան իպարէթ պուլունմուշ տուր :

— Շիմտիլլէ գատար հէր նէվիլ քիւթիլլէ վէ ըէսայիլ վէ զագէթա վէ տահա սայիլ էվրագ թապ օլունմագ միւրատ օլունտուլու հալտէ, միւ ըէթիլլէպիլլէր մարիֆէթի իլլէ թէրթիլ պիլ հուրուֆ օլունտուլու մալիմի սէտէ, պու քէրէ Մաքի նամընտա պիւր ինիլիլլէ ինտա իլլէտիլլէ մա քիւնա ալը վար իսէ, հագըղաթէն շայանը բէսէնտ օլուպ, շէյլլէ քի, պիւր միւլէթիլլէ սաաթտա պին սէ քիլ եիւղ հուրուֆու թէրթիլլէ իտէ պիլտիլլէ հալտէ, մէգըլար մաքիւնա սաաթտա օն իքի պին հուրուֆ տիլլէ մէքտէ օլունմուր ըիվպէթ գըլընը յօր :

— Բաբանըն հիւքիմէթի ճիւմա նիլլէպիլտէ իպագ օլունմագա տայիլ ֆրանտա միւտաիլլէպիլ թալէպ զըմ նընտա, պուլունտան աղտէմ եալընը պէշ նէֆէր ֆրանսըլ բիթոպուլարըն իմիլաթ իլլէ միւմալ վէ միլլէթ մէճ լիսինէ թաղտիմ օլունման պիւր գըթա միւղէքըթէրէն ճէրհ ու թէքըլիլլէրի միւլթէղամիլլէ, մէշհուր Բէր իստէնթ նամ բահիլ պիւր ըէտտիլլէ գալէմէ ալարագ, պու խուսուսուլ ֆիլիլլէն ինրասը թարաֆէյի տէրէլլէր գատար ինտան գարն տէօրիլլէպիլլէ միւհ թաճ, վէ ֆրանտանը պիւլապիլլէն իտարապիլլէթիլլէ միւլտտի, վէ աղը պէթ նէթիլլէպիլ իսէ մէճհուլ պուլու նաճաղընտան, պիւր թօրաղ մէսէ լէսի իլին պուլնա գան տէօրիլլէ սինի ճէնապը Հագգ վէ քիլ իսէյի մուգատտէն հիշ պիւր վէճէ իլլէ թէճ վիլ իստէյէճէքըթէրէն պիւնալէն, պուլունտան սարֆը նաղար օլունմագ իլլէթիլլէր մուֆասալէն պասթ ու պէյան գըլընարագ, մէալիլ միւն տէրիլլէսի տախի ումուլլէն թահսին օլունմուշ տուր :

— « Չիթթաթին օտի թրիլլէպիլ » նամ զագէթա տա պէր վէճէի աթի միւհարէր տիւր : « Պիւր միւտտէթիլլէն պէրու Սաթթիլա էհալ իսինի տախի լէն իլթիլլալ իտէն մէսէլլէյի ինթիլ խապիլլէ, Բաբանըն եանըլմաղ լըլը մէսէլլէսինի էհալլէյի ունուլ տուրմուշ կիպի զան վէ գըլլա օլու նուլլուրուտ, հալ պու քի, հագըլլէթի հալ, գըլլա օլունտուլու իւղրէ օլ մայրա, հաթթիլ պիւլթիլլէ պիւլթիլլէ նէ մուլալիլլէ տիւր : Պու պապտէ լլէլլէ իտաա ֆէվգ էլ ատէ խահիլ վէ հարաքէթ միւշահատէ օլունմուպ, պաշ ըահիլ Գամիսըն մարիֆէթիլլէ աղտէմէն թէնտիլ գըլընան, վէ քեաֆիլլէսի աթիլ Գաթթիլլէրէրտէն իպարէթ պուլունման պիւր ճէմիլլէթ պու կիւնքի կիւն պիւնլէրէն պին նու ֆուտա պալ իլ օլարագ, ճէսիմ պիւր հալէ վասըլ օլունմուտուր : Շէյլլէ քի պաշ ըահիլ Սիմօն լիլլէլլէ զիլլաթէթ շու սօն կիւնլէրտէ մահալի մէգըլլէ ըէյէ աղիլլէթ իլլէտիլլէք, էհալիլ թարաֆընտան ֆէվգ էլ շայէ մէսէր լէթ վէ շատիլմանի իլլէ գապուլ օլու նուպ, Գաթթիլլէ իլլէն շահիլլէտէ ալէ նէն գուլունտար շէրիլլէ թագալիս իլ նէն գուլունտար շէրիլլէ թագալիս իլ իտէն իգտիլլէ թարիֆ օլունմագ տէ ըէճէլլէրտէ պուլունմուշ տուր : Պա

տարագ վաղթիլլէ միւմալլէյի ըա հիլլէ եանըլմաճալըգ կիպի պիւր հէ ընտիլլուտիլլէն ճէրհ վէ թէքըլիլլէ զըմնընտա իլլատ իլլէտիլլէ ֆասիլ նուլթուլու պիւր գալ տէֆա էհա լինիլլէ աղըլլէ լաճալարը սէպէպիլլէն հասալլէ զարուր գաթ իթմէյէ մէճ պուր օլմուշ տուր :

— Լա թիւրքիլ զագէթաթ, Շիւր քէթիլ իպարիլլէ թարաֆընտան, հիստէ տարանա կէրէյի կիպի թէմէթիլլէպիլ կէօթիլլէրմէքտէ իսէ տէ, եօրճուլարն ըահաթ ու իսթիլլահաթընա պագմա տըլընը իթիլլաղ էօլլու պէյան իլ լէմիլ տիւր :

— Սթանալլու իլլէ Պէյրուլթ աղա սընտա օլան մուխաթէրաթիլլէ թէլլէլ րաֆիլլէ եէնիտէն գաթ օլունմուշ տուր :

— Սթանալլուտան կիտէն եօրճու վէ էմթաա իլլէն Շիւրտաա օն պիւր կիւն գարանթինա պէքէթիլլէպիլ իլիլլալ միլ տիւր : Խըտիլլէ գուլմանտապ նըն վաբօրաթ, եէնի պիւր էմիլ տէ կին Շիւրտաա նէ եօրճու վէ նէ տախի էմթաա կէօթիլլէքէքլէր տիւր :

— Խիթթաթիլլէ Էֆէնտիլ Չօղրա ֆուտան մէսաթթըլ ըէսիլ օլան փէսթօ ըա նամ գարիլլէտէ, 4000 լիւրա գըլլ մէթինտէ թէնտիլլաթ իպարիլլէ իպնա գըլլըլ օլուպ, պու տէֆա տախի է ֆէնտիլ միւմալլէյի, գարիլլէ մէգ քիւրէտէ 23 էքըք վէ 23 տէ գըլ չօճուլուն գայըրլլատ իլլէն պիւր էօքսիլլէլլէն ինչա իթտիլլէքտէ վէ պուլլարըն մէսաթթաթ թալիլ է ֆէնտիլ միւմալլէյի թարաֆընտան թէսիլ իլլէ գըլընմագա տըր :

Պուլունտան տա գաթիլլաթը, միւ մայիլլէյի, քէնտիլ մէսաթթիլլէ մախսու սէսի իլլէ պիւր սու եօլու վէ պիւր մէ զարըլլէ վէ լուրը նիլլուտա նամընտա պիւր տէ քիլ իսէ պինա իթմիլ տիւր :

— Իլիթիլլէպիլլէ կէօրէ, Շուրա յի տէվլէթ աղաթ պու կիւն եէնի տէն թէրթիլլէ վէ թէշըլլ պուլլուլա ճաղ սըր :

— Սէն Բէթէրապուրիտա 1870 օ գոստոս 17 տէն 1871 օգոստոս 16 սը նա տէլլին 7320 քիլի գօլէրա իլլէ թիլլատէ թուլթուլա, 4418 քիլիլլէ քէպիլ իֆագաթ իթմիլլէ, վէ 3023 քի շիլի էօլմիլլէ տիւր :

— Վիլլէնտաա տալ թանաթը սէ նիլլէ սէֆիլլէ տէվլէթլու խալիլ բաշա հաղըթիլլէրի, միւտտէթիլլէ մէճու նիլլէթի իլիլլամ պուլմուշ օլունմուտան, էօնիլլէպիլլէ շարաճապ կիւ նիւ, Տէր սաստէթիլլէն հարաքէթիլլէ իթալլէնտէն պաղը մահլէլլէրին կէգա իսթալէն սօղրա, Վիլլէնտաա կիտէճէյի սէյլլէնիլլէ :

— Սլթընը Սիմօն Բուլմաթ ըիլլինիլլէ եէվիլ ինթիլլատըն ֆէր տաթ իլլէնիլ Բուսիա սէֆարէթիլլէ թէր ճիւմանը իլլէ Էունան մասալաթիլլէ գարը, բաթթիլլէ միւշարիլլէյի թէպ լիլլէ զըմնընտա, Գանտիլլէ իտէ քեա յին սահիլ իտանլէրինէ ըէսիլ վիլլէ թայը ինրա իթմիլլէր տիւր : Բաթթիլլէ միւշարիլլէյի բաթթիլլէ ֆէր մանը ալիլի սուտուր իլլէտիլլէն սօղրա, Տօլմա պահճէ սարալլէ Հիւ մայունիլ ճանիպիլլէ աղիլլէթլէ, հու գուրու հաղըթիլլէ թաճաթիլլէ տու խուլ վէ պատէհու գաթը հաղըթիլլէ Սատարէթիլլէն հիլլէ ըէսիլ վիլլէթա յը ինրա իտէճէք տիւր :

— Իշպու շարաճապ կիւնիլ, թուլունտաա կէլլէն իպարիլլէրա ըաշա հաղըթիլլէրի, Պապը ալլիլ կիտիլլէ, իտարիլլէ նաղըրը տէվլէթլու բաշա հաղըթիլլէրի իլլէ պիւր սաաթ գատար միւլաղ աթ իթմիլլէ, վէ պատէհու նա

զբը միւշարելէն, զալծը հաղըն-
թի Սատարէթընհանէն կիտիւ, ու-
զուն ուղարար միւշարաթ ինչմիշ
տիր :

— Ինկիլթէրա սէնէի հաղըն
մահաթընթըն սուրէթի մաթընպէտէ
օլաւաթըն ճիւղէթէ, զաթիւրէն ճէլ-
պի իշին Լոնտոն քաղաքնուն, մէ-
մալիքի սայըրէյէ Բէք չօգ ալթուն
իւրաճ օլունաճաղընուն, Տէվլէթի
ալկէ թարաֆընունս պու քէրէն ազա
օլունան իսթիգըրազ հիսսէյէրի Լոնտ-
ոն սօրսաթընուն Բէք չօգ սաթըլա-
մալըն, վէ պիր գաշ կիւնտէն պէրու,
էսհամը ումուլլէնին ֆիյաթընա տա-
յիր Լոնտոնուն կէլէն թէլէկրաֆ-
նամէլէր աշաղը օլունաղընուն, պու-
րատա տաթի պիր աղ թէլէնգըլլա
պուրաթա պաշլամըն օլունաղընուն
Լէվանթ թալաթընա ինչմիշ :

— Ալէմանեա մէարիֆմէնունըն
տան Մ. Մալթէշ նամըլա մաարուֆ
օլուն զաթ մուսաթընին Ատէն ճանի-
պիւնէ սէյաթընա, Ինկիլթէրա մէ-
մուրարըն մուսաթընին ինչ, էրպա-
պը մալ իւմաթընուն իսայլ Ս. Բապ ճէլպ
իւտէրէք, ձէլ իրէթ իւլ Ս. Բապըն ձէ-
նուս գըլթաթընուն աշաղընը թահ-
զըզ վէ թէլէնսիւս ինչ, պին գատար
պէօլիւք քիւշիւք չէհիւր վէ գատար
իսթիգընին զապթ, վէ գըլթաթըն մէ-
քիւրէտէ մէվնուս պուրունուն տաղ-
լար վէ օրմանըն վէ նէհըլէրի պիթ-
թա ձէլ թահիւր ինչ, օրալարըն իս-
թիւթաթընը թանդ իսթիւր, վէ ձէ-
լ իրէթիւլ Ս. Բապըն ճիւղէթի ճէնու-
պիւնէսիւնին աշաղընը միւսպէյին օլ-
մաթ իւղըն, իսպն իւլ Հայիւ ճէնուս-
նիւնին միւսպէլ իսթիւր օլուն, վէ պիր նիւս-
իսթիւր ճիւնէլ իսթիւր քիւշիւթաթընուն
մահաթըն պուրունուն քիւթաթըն պիր
նիւսիսիւնին տաթի իսթիւրին կէօր-
միւշ, վէ իշաթը քիւթաթ պին սէնէ գա-
տար էլիլթ թանիսթ օլունաղըն իսթիւր,
մէրգ ում Մ. Մալթէշին թահզըզաթըն
վաղընուն կէօրէ, ձէլ իրէթիւլ Ս.
Բապըն ճէնուս գըլթաթընուն աշաղընը
այնի պին սէնէ էլ վէլէր իկալի օլունպի
նէ չէհիւրէլին վէ նէ գատարէլին
իսթիւրի վէ աշաղըն սայիլէլէրի թէ-
պիտաթիլ իթմէմիշ օլունաղըն Ալ կէման
Յայթընի զաթթընաթըն իսթիւրընուն
սուրունիւն տուր :

— Զաթըն հաղընթի Սատարէթ-
ընհանի ճանիպիւնին ինքսաթընա թէ-
չէպալիւս պուրունուն իսթիւր ճահ-
զընուն հէր քէս պիր կէօնա ինչ վէ
միւթաթընա զահիւր օլունաղըն ինչ
մէ, վիւգու պուրուն թէպէտիւթաթ,
արդու գըլթընուն իսթիւր ճէսիւն-
նին էստաթըն վաղընուն իսթիւր թէօլ-
սէմէրէի իսթիւրին տահա պիր այ
սօղըն կէօրիւլլէյէ պաշլաթընաթըն
թահզըզաթըն վաղընուն տուր :

— Էլ օնուսիս զաթթընաթընուն
նաղըն իսթիւրէք Յէյաթընուն թապ օ-
լունուն Լէվանթ Հէրաթըն զաթթընաթըն
սէվլէթի Ս. Լիլէնին սէնէլլի վարի-
տաթըն օնուսիս իսթիւր ինկիլթ լի-
րասը օլունպի, պիւտէնս սէնէլլի իքի
իւլ միւթուն լիւրա նօղընուն զուհուր
իթմէքաթէ, վէ տիւլունու մէվնուսիւնին
սէնէլլի ֆայիլ վէ թապսիլթէրի պէշ
միւթուն լիւրա պալիլ օլունաթա ի-
տուկիւնի եաղընը իսթիւր, հաղըզաթըն
հալ պիլթէ մէճնու օլունաղընուն,
զաթթընայի մէլ քիւրուն իսթիւրին
սահիճ նաղընը ինչ պաղամաթըն :

— Բում ինչ Պուլկար մեսէլէսի-
նին հալլ ու թէպիլլէսի ինչին, ըս-
թանպօրտա մուգիւմ Բում քաթիւր-
իսթիւրին իտտաթ իլլէտիլի ումու-
մի Բումանի մէլ իս ճէմ ու թէլէրիլի
էֆըրաթընա մուսաթըն օլունաթ, Սէն-

Բէթէրպուրի Ս. Սինոգոս մէլ իսթի-
ճանիպիւնին մէլ իսթիւր քաթիւր-
նէյէ իրաթընուն թահիւրաթըն մու-
ֆաթաթընին թէրքիւմէսի օլունաթընին
զաթթընաթըն թէհամիլլիւ օլուն-
աթընուն, էնիւմիլթէրի սայը
կիւնքի նիւսիսիւնին թէլէր օլունաթ-
ըն կիպի, պաղը քիւթաթ իւնաթըն
տաթի պիլղընաթըն սայը կիւնքի նիւս-
իսթիւրէ պարաղընըն տուր :

ՍՈՆ ՀԱՎԱՏԻՍԻՐ

Փարիս 20 սեպտեմբեր .
Բրուսիս ինչ Ֆրանսա պէնիստէ ազ-
աթ մուսաթըն միւշարէլէր մուգաթէ-
լէնամէսի, Ֆրանսա միւլլէթ մէլ իսթիւր
թատիլ օլունաթըն օլունաթըն, Բրուսիս էլ-
չիսի ինչ Պէրլինն պիլթիւրմիշ օլունաթըն-
ուն, պու սէպալլէն աշաղըն մէլ իսթիւր-
րուն աղաթ պիր աղ կէճիւթիւրմիշ իսթ-
իւր, ինքս օլունաթ միւշարէլէր թէպիլ-
լէ օլունաթ իւղըն պուրունուն :

Պէրլին 20 սեպտեմբեր .
Գորէսթընուն Բրուսիսիւր զաթթըն-
աթ, կէօրիւք քիւշիւթ հաթը օլունաթընուն,
օլ պապտէ ինքս օլունաթ միւշարէլէր
գաթ թէլ օլունաթընըն պէյան իսթիւր :

Պէրլին 20 սեպտեմբեր .
Նուրաթըն զաթթըն ինչ ֆաթիլթաթըն Սթի-
նայա աթիլթ իսթիւր : Գրալը միւշարէլէր,
Բրուսիսիսթիւր միւսաթընին կէլէնքաթէ
օլուն վալիւթսի, ճանիպաթա զաթիւր-
աթըն իսթիւրաթա վաղըն Պիլթիւրիլ լիւս-
նիւն գատար իսթիւր պալլէ կիւնէք տուր :

Պիւրսալ 20 սեպտեմբեր .
Իշլէրիսի թաթիլ իսթիւր մաթընուն ա-
մէլլէնին, պիր ֆաթիլթաթ թաթընուն
մատաթըն, կէլիսիս իշլէրիս պաշլա-
մըլլաթ տուր :

Գալիլիթթա 19 սեպ .
Գալիլիթթաթ իսթիւր իշլէրիսի պու-
լունուն զաթթա պիր Հիսթիլ թաթընուն
սուլի գատար օլունաթընուն, էլիւթ
տէրէնէտէ եաթաթընըն տուր :

Լոնտոն 21 սեպտեմբեր .
Ինկիլթէրա պապաթըն, քըօնթ օլուն-
իւրաթ իւլլէ չըգաթընըն տուր :

Պէրլին 20 սեպտեմբեր .
Ձըղան հաթիլա Քէլ օնիկաթըն չէհիւր-
տէ իւլ իշլէր քիւշիւթ գօթընուն էլիւր-
տուր :

Փարիս 21 սեպտեմբեր .
Ալաման սաթընէլլի, Սէն չաթընին
սաղ զըլթընուն օլուն զաթթընին քիւթաթ-
լէն պօշաթըն, օրալարըն Ֆրանսաթըն
սաթընէլլէրին թէլէր ինչմիշ տուր, ինչ
պու Ալաման սաթընէլլէրին չըգաթընըն
վաղըն իսթիլ ինչմիւր օրտաթ հաթը
պուլունաթաթ օլունպի, պուրունուն հայ
ու հիլթի իսթիւրին կիպի կէօրիւթիւր
իսթիւր իսթիւր սաթընը պապի զալլաթ, ինչ
պիր վաղաթ զուհուր իսթիւր :

Ալթիւրիս սէֆիւրի Մ. Մէթէրմիլին,
Ալէմանիս վէ Ալթիւրիս ինքսաթընըն
նիւն կաթթընուն վաղըն օլուն միւլթաթ-
լարընա տաթիլ քէնսի իշլէրիսի ճանի-
պիւնին վարիտ օլուն պիր թէլէկրաֆ-
մէյի ճիւթընէլլէր ինչիսթին իսթիւր
սէօլլէնիւր :

Պու իքի ինքսաթընըն արաթընա
հուսուլա կէլէն իսթիլթաթ վէ իսթիլթաթ-
ըն նէ Ֆրանսա վէ նէ տէ Ելթաթըն
սուլ ու սալաթընա պիր սուրէթի թէհ-
սիլթիսի պուլունաթաթըն իշլէր թէլէկ-
րաֆնամէ ինչ պէյան օլունաթըն տուր :

Ելին իշլէր թէլէկրաֆնամէլին մէ-
լին նաղարէն, ինքսաթըն Ֆրանսա ծօ-
գէֆ Ֆրանսա ճիւթընէլլէր ինչ միւնա-
սէպաթըն տաթիւրին տէլլաթ ինչիսթ
սէպաթիսթի քիւթաթըն մաղար պուլուն-
մաթաթ տուր :

Ֆրանսա ճիւթընէլլէր նէլթիստէ
պուլունուն Ալէմանիս սէֆիւրի գօնթ տուր-
նիւր աղընա հաթաթ տուր : Սէֆիւրի միւ-
մալիլէր, սիլի իշլէրին պիր միւլթաթըն
իսթիւրաթըն օլունաթըն ճիւթըն, Մ. Թի-
էր ինչ միւլթաթըն իսթիւրին սէօլլէնիւր

Լիւրայի Ծաթ 400 զըշ հիսաթըն ինչ .
Ինկիլթ լիւրաթ 409—410 փր.
Ֆրանսաթըն ալթունու 87—17 »

Բօլ 88—38 »
Գըլթիլ ալթունու 31—22 »
Պէյաթ Մէթիլթէ (ֆարգը) . . 4—18 »
Պէյաթ վէ մէթալթ (ֆարգը) 103—40 »
Պաթըր 117—30 »

ՂԱՆԱԹԱ ԲԻՍՏԱՍԸ
Սեպտ. 10 Ախլաթ գաթաթ . . 49—7
» 11 Սապաթ ալթըն . . 48—23

ՀԱՅԿԱՆՈՅԵՐ

Եթէ ճակատադիրն (ֆաթիլթ-
թէ) զձեզ դատապարտած է աւազ
անուսում միւր ըստ հին դրութեա-
նիս երկրիս կամ բռնաւորաց ջանի-
քըն և գործադրութեամբ ձեր քա-
ջութիւնն այն պիտի ըլլայ որ ձեզ
սահմանեալ ճակատադիրն ձեր փա-
վուկ և ջղային ձեռնադ մէջ ջախջա-
խեւ և կոխան օտից առնելով արհա-
մարեւ և ձեզ պատրաստեալ նոր դը-
րութեան մէջ ստանուլ : Նոր դրու-
թիւն . . . այն Հայկանոյցը անյուսա-
լի և ինքնահայթայթ դէպքերն ձեր
դիմացը նոր ասպարէզի մը մուտքերն
պարզեց, թերեւ տուր ինչ անգամն պի-
տի լսէք հոն մարդկային երկու զա-
նազան սեռերուն օրինաց հաւասա-
րութեան ընթերցումն . . . հոն ձեզ
պիտի աւետեն իդական սեռին վե-
րադասութիւնն բազմաթիւ նկատմաբ-
արանց հետ և ձեր կատարելք պաշ-
տօնին անհրաժեշտ հարկաւորութիւնն
ըստ մեզ . . . հոն երիտասարդութիւնն
ձեզ զաղտնիք մը պիտի հաղորդէ որ
միշտ և սոսոր բռնաւորք որպէս զի
ձեր վրայ լաւ բռնանան և զձեզ
իբր անշունչ և ջնջին գործիք մը գոր-
ծածեն ձեզմէ ծածկած էին . բայց
մենք նորա հախաւալին կ'զգանք և
նաև կը գաւառինք որ ձեր սեռին
մարդկութեան առանցքն է և մերինն
նորա չորջն կը թաւալի . . . առանց
ձեր սեռին զարգացմանը (յուսմու-
նըս) աշխարհս կաղ կը քալէ . . .
չըկայ այնքան ֆէստապիւր որպիսի եր-
կու հաւասար էակաց անհաւասար
դատարարութիւնն . . . բոլոր այ-
րախան յեղափոխութեանց և վերանո-
րոգութեանց հիմունքն ի ձեզ խա-
րիսխեալ են և վերջապէս երիտասար-
դութեան ապագայ անկախութիւնը
դուք էք, վասն զի հաւասար եմք :
Հոն պիտի տեսնէք անկեղծ երիտա-
սարդութեան իւր ամբիւ ձեռքն ձեզ
կարկառեալ կը պաղտաթ առանց մեր-
ժելու նորա նուիրէք ձերինն տղի-
տութեան խաւարէն վերաբառնա-
լու հոն գահալիլեալ այրախան հզօր
սերունդին վառթարադոյն մասին
բռնակալութեամբ : Մի վարանիք
Հայկանոյցը այդ ձեռքն երկու զա-
նազան սեռերու հայտնեցողի ձեռքն
է որ ձեզ պիտի առաջնորդէ ի հա-
ւասարութիւն, ի գիտութիւն, ի
դատարարութիւն և ի կատարելա-
գործութիւն :

Հայկանոյցը այն երկու սեռերու
մէջ գոյացեալ մեծ իրամի տղիտու-
թիւնն յառաջ եկած ըլլալով և իւր
բնական հարթութեան վերածելու
համար պէտք է որ ուսմամբ ստացուի
որպէս զի իրաւամբ արանց սեռին
հաւասարեք . . . գիտութեամբ պի-
տի հասկընաք որ այն կարծեցեալ
արտօնութիւնը, և բնութեան գերա-
դոյն ձիւքերն որոնցմով բռնաւորք
խրոխտաբար կը պարծենան իբրեւ թէ
արանց շնորհաւոր ըլլայ (ի բնութե-
նէ) այն գերբնական կատարելու-
թիւնը և հետեւաբար իրաւամբ մը
ձեր փափուկ սեռին վրայ իշխելու
իբր գերադոյն էակ . . . : Սուտ է,
երկատարարութիւնն ձեզ այս մեծ

գաղափարն կը հաղորդէ, դուք
դարձեալ շրջեալ բռնաւորաց գե-
ղեցիկ խոստմանց կրկին միանալով ըզ-
մեզ կրկնապատիկ վշտացնէք, ա-
պաշտ առնելով մեր ձեզ հաղորդած
սկզբունքներն : Յետախաղացք կամ
բռնաւորք լաւ ճանչնալով ձեր տկար
մատուցներն ջնջին նիւթերով սկսան
զձեզ զարդարել իրիւս պսոճոճապա-
տանք որպէս զի կարող ըլլան շոյե-
լով ձեր փառասիրութիւնն զձեզ յա-
րուցանել մեզի գէմ ըսելով թէ երի-
տասարդութիւնն ձեր գեղեցիկ ըզ-
գեստներն և փայլուն զարդերն կուզէ
յապշտակել այն հայկանոյցը երիտա-
սարդութիւնն պատրաստ է զձեզ
մերկայցնել նոյն նիւթական և մա-
նաւանդ անհամեստ զարդարանքն-
րէ բայց օչ թէ բռնութիւն, այլ զձեզ
համոզելով զարդարանքին օնշու-
թիւնն, և որուն ներքե անկեղծ հոգ-
ւոյ մը բնակին անհանդուրժելիու-
թիւնը . . . : Հայկանոյցը դար-
ձուցէք ձեր հայկանոյցն ձեր Սմերի-
կացի և Հելլոստեացի քոյրերուն, ո-
րոնք արդեամբ ցուցուցին ձեր սեռին
հաւասարական կատարելութիւններն,
արդեօք դիտէք թէ ինչ մեծ տար-
բերութիւն կայ ձեր և անոնց մէջ
դուք անոնցմէ կ'որոշուիք ձեր ար-
տաքուստ փայլուն բեհեզի կտորնե-
րով, նոքա առաքնութեամբ, դի-
տութեամբ, պարզութեամբ, և խիստ
բարոյականով : Դուք գոհացեալ ամե-
նախորդիկ զարդէ, նոքա վրէժիւրն-
դիր և պաշտպան համեստ պարզու-
թեամբ դուք պատրաստ ձեզ շնորհ-
եալ հաւասարութիւնն և ազատու-
թիւնն փոփոխելու փայլուն և ջնջին
նիւթերով, նոքա պատրաստ զոհելու
հարստութիւն, նիւթական և խաղա-
սիկ պատիւ, շահ, և բոլոր երկրիս
ունայնութիւնը, փոխադարձաբար ըս-
տանալու հաւասարութիւն և աղա-
տութիւն, իրաւամբ ալ արժանացան
առանց հաւասարելու և են իսկ և թէ
չ'ամաչեմ կայ կէտեր որ այրական հը-
զօր սեռն գերազանցած են :

Ո՛վ Հայկանոյցը մենք զձեզ կը
թերադրենք որ մեզմէ պահանջէք այն
ամեն հաւասարական արտօնութիւնը
բայց դուք կը դժուարանաք իբր թէ
մենք ձեր վրայ անգործադրելի ծան-
րութիւններ կը բռնաւորենք գի-
տաթիւր որ դուք մեր քոյրերն էք,
և մենք ձեր եղբայրներն ունինք հա-
ւասար ծնունդ, և հաւասար վախ-
ճան, Ընչ իրաւամբ կենաց ընթան-
քին մէջ պիտի չեղի բնութեանն ան-
խախտելի օրէնք, միայն զօրութիւնն
իւր իշխանութեամբ օրէնք սահման-
ուելէ տկարի վրայ տիրապետելու,
բայց արդեամբ բոլոր իրենց ջանքն
ի գործ պիտի դնեն իրենց վարժա-
րաններուն մէջ այս սկզբան վրայ
կըլծելու զօրութիւն, նոքա ևս իրենց
զաւակունքն միշտ եւ օրօրաց ըստ
այնմ դատարարակեղ որպէս զի եր-
կու անբաժանելի և համագոր սեռե-
րն ձեռք ձեռքի տուած հաւասա-
րապէս ընթանան յառաջադիմական
յաշխարհիս մէջ :

8 Սեպտեմբեր 1874
Ի Բիւրայ Կ. Պօլսոյ .

Առժամանակեայ Առնապետ
ևւ մին ի հիմնադրաց Վար-
դուհեան ընկերութեան .
ԱՆՏՈՆ Ս. ՊԻՐՄԷՆՅԱՆ

ՍԱՀԻՊԻ ՄԷՍՈՒԼՈՒ ՂԱԶԷԹԱ
ՅՈՎԱԿԻՄ ԹԻԼՂԵՆՏԵԱՆ
Ի ՏՊԱՐԱՆԻ
ՍԱՄՈՒԷԼ Ղ. ՊԱՐՏԻՉՊԱՆԵԱՆ
ԵՆՈՍՈՒՅԵԱՆ ԽԱՆ ԹԻԼ 2

